

Tiedonhallintalautakunta
Informationshanteringsnämnden

Sekretariatet

Verksamhetsplan för den offentliga förvaltningens informationshanteringsnämnd 2022

1 Bakgrund till verksamhetsplanen

Enligt 3 § 1 mom. i förordningen om den offentliga förvaltningens informationshanteringsnämnd baserar sig nämndens verksamhet på den årliga verksamhetsplan som nämnden har godkänt samt på den utvärderingsplan som avses i 11 § 1 mom. i lagen om informationshantering. Bestämmelsen om verksamhetsplanen betyder att informationshanteringsnämndens verksamhet baserar sig på en verksamhetsplan som den godkänt. Verksamhetsplanen utgör grunden för nämndens resursplanering och genomförandet av verksamheten. Verksamhetsplanen utarbetas för genomförandet av det främjande som avses i 10 § 1 mom. 2 punkten i informationshanteringslagen.

2 Verksamhetsplan

Informationshanteringsnämnden ska främja genomförandet av de förfaranden för informationshantering och informationssäkerhet som anges i informationshanteringslagen samt av kraven i den nämnda lagen. Ett prioriterat område i informationshanteringsnämndens verksamhet år 2022 är att stödja inrättandet av välfärdsområdena så att dessa nya informationshanteringsenheter och myndigheterna vid dem från första början beaktar de krav och förfaranden som fastställs i informationshanteringslagen i sin verksamhet. Reformeringen av social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets verksamhet förutsätter även en sådan konsekvensbedömning av förändringar i informationshanteringen som avses i informationshanteringslagen och som stöds av nämnden.

Informationshanteringsnämnden fortsätter att utarbeta och uppdatera rekommendationerna i anslutning till informationshanteringslagen under 2022. I fokus står att komplettera rekommendationerna med nya effektiva förfaranden som har uppstått i samband med genomförandet av informationshanteringslagen.

För nämnden har fastställts nya uppgifter i anslutning till direktivet om öppna data. Nämnden kommer att stödja genomförandet av direktivet genom att utarbeta rekommendationer när kommissionens genomförandebestämmelser i anslutning till direktivet preciseras. Nämnden bedömer under 2022 till vilka delar ändringarna av bestämmelserna om automatiskt beslutsfattande kommer att påverka nämndens verksamhet.

Informationshanteringsnämnden utvecklar publikationskanalerna för rekommendationerna. Man har identifierat utvecklingsbehov i anslutning till förvaringstiderna och sättet att publicera informationssäkerhetskriterier. Även rekommendationernas hanteringsmodell ska om möjligt utvecklas.

Informationshanteringsnämnden fortsätter sitt aktiva samarbete med intressentgrupperna genom att ordna evenemang enligt en hybridmodell.

2.1 Prioriterade områden för kommunikationen 2022

Nämndens kommunikation är öppen, sporrande och proaktiv. Alla medlemmar och suppleanter i nämnden deltar aktivt i kommunikationen om nämndens ärenden. Nämnden riktar 2022 sin kommunikation i synnerhet till informationshanteringsenheternas högsta ledning. Med tanke på planeringen och genomförandet inrättas ett kommunikationsteam. Nämnden ordnar också riktat stöd för sådana frågor som upplevs svåra vid informationshanteringsenheterna.

Sekretariatet upprätthåller nämndens webbplats och eventuella andra kommunikationskanaler och producerar nämndens officiella meddelanden och möteskommunikation.

Nämnden ordnar öppna workshoppar för att främja informationshanteringen med hänsyn till övergångsperioderna för genomföringen av informationshanteringslagen. Under 2022 är teman

- effektiva förfaranden för utarbetandet av beskrivningar av handlingars offentlighet
- effektiva förfaranden för att uppdatera informationshanteringsmodellen
- informationssäkerheten i kommunerna, i samarbete med den för kommunerna avsedda förädlingsverksamheten som genomför strategin för den offentliga förvaltningen
- informationssäkerheten i välfärdsområdena
- handlingars förvaringstider
- Metadata för informationshanteringen av tjänster
- utbildningar för välfärdsområdena

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas (nedan DVV) sakkunnigtjänster utnyttjas vid beredningen av tillställningarna.

Förutom i ovannämnda tillfällen deltar nämnden även i den mån det är möjligt i evenemang som ordnas av andra aktörer för att dela information.

Nämnden har en separat kommunikationsplan som uppdateras årligen.

2.2 Samarbete med intressentgrupper och samarbetsprojekt

De rekommendationer som informationshanteringsnämnden utfärdar bereds i de sektioner som nämnden tillsätter. Utkasten till rekommendationer publiceras för öppna kommentarer för att samla in respons av intressentgrupperna.

Informationshanteringsnämnden samarbetar med DVV, särskilt när det gäller att ordna tillställningar, och med VAHTI när det gäller informationssäkerheten.

Nämnden samarbetar med dataombudsmannens byrå speciellt för att utveckla informationssäkerhetsrekommendationerna, eftersom informationssäkerhetsrekommendationerna innehåller sådana tekniska och organisatoriska åtgärder för skydd av personuppgifter som avses i dataskyddslagstiftningen. Bestämmelserna om informationssäkerhet i informationshanteringslagen är en del av dataskyddslagstiftningen.

Samarbetet med kommunerna planeras tillsammans med föreningar som företräder kommunerna.

I 10 § 7 mom. i informationshanteringslagen föreskrivs att informationshanteringsnämnden kan tillsätta tillfälliga sektioner för utveckling av informationshanteringsförfarandena. Till sektionerna kan höra sakkunniga vid informationshanteringsenheter. Nämndens sekreterare är ordförande för sektionerna. DVV producerar sakkunnigtjänster för informationshanteringsnämnden i syfte att utveckla förfarandena för informationshantering och informationssäkerhet.

2.2.1 Informationssäkerhetssektionen

Ordförande för sektionen är Eelis Laine och vice ordförande Tuija Kuusisto.

Sektionen fortsätter det arbete som utförts av sektionen för utarbetandet av bedömningskriterier för digital säkerhet med samma sammansättning och utan att tillsättas på nytt fram till utgången av 2022.

Sektionen fortsätter med utarbetandet av bedömningskriterier för digital säkerhet samt med att utveckla, pilottesta och bedöma det verktyg och den verksamhetsmodell som hänför sig till detta. Verktyget tas i bruk stegvis under 2022.

Informationssäkerhetssektionen följer upp och utvärderar att de informationssäkerhetsrekommendationer som nämnden ger är uppdaterade och heltäckande.

Sektionen analyserar även konsekvenserna av de ändringar som eventuellt föreslås i informationshanteringslagen 2022 för de befintliga informationssäkerhetsrekommendationerna i synnerhet när det gäller beredskapsplaneringen.

Om möjligt analyserar informationssäkerhetssektionen senast hösten 2022 preliminärt vilka utvecklingsbehov som finns för informationssäkerhetsbestämmelserna i informationshanteringslagen med beaktande av de ändringar och fenomen i verksamhetsmiljön som följer på digitaliseringen av förvaltningen samt i vilken mån rekommendationerna bör kompletteras så att de beaktar de olika förändringarna i informationshanteringen och informationsbehandlingen.

I den mån det är möjligt sätter sig informationssäkerhetssektionens medlemmar in i och följer upp nya informationssäkerhetsfenomen och tekniker (t.ex. sakernas internet, artificiell intelligens, 5G, geodata) med tanke på informationshanteringen och informationssäkerheten i anslutning till den. Syftet med uppföljningen är att proaktivt identifiera och inom informationshanteringsnämnden lyfta upp konsekvenserna av nya fenomen och tekniker för informationshanteringen och informationssäkerheten.

Informationssäkerhetssektionen deltar i åtgärderna för att främja inrättandet av välfärdsområdena samt främjar genomförandet av informationssäkerhetsåtgärderna i de kommuner och samkommuner som måste iakttä informationssäkerhetsbestämmelserna enligt informationshanteringslagen från början av 2023. Stöd ges i samband med seminarier och verkstäder. Sektionens sammansättning kompletteras genom ett separat beslut med representanter för välfärdsområdena.

2.2.2 Sektionen för utveckling av verksamhetsbaserad ärendehantering

Ordförande för sektionen är Suvi Metsärinta-Lehmusvaara och vice ordförande Riitta Autere.

Sektionens verksamhet 2022:

- Slutförande av rekommendationen om metadata för myndigheternas handlingar i samband med tjänsteproduktion (27 §)
- Uppdatering av rekommendationen om metadata för ärendehantering inom de avsnitt som ska bevaras när det gäller de slojade JHS-rekommendationerna.

Sektionen ordnar workshoppar och andra tillfällen både om metadata för ärendehantering och om metadata för handlingar som uppstår vid informationshan-

teringen av tjänster. För leverantörerna av informationssystem ordnas ett separat möte. Därtill ordnas ett möte om utarbetandet av beskrivningar av handlingars offentlighet och informationshanteringsmodellen i samarbete med sektionen för utnyttjande av information.

Sektionen har tillsammans med sektionen för utnyttjande av information en gemensam underarbetsgrupp med fokus på omvandling av beskrivningsuppgifter till maskinläsbart format. Sektionen uppdaterar rekommendationen om metadata för ärendehantering utifrån underarbetsgruppens arbete.

Sektionens mandattid förlängs till slutet av 2022.

2.2.3 Sektionen för utnyttjande av information inom den offentliga förvaltningen

Ordförande för sektionen är Riitta Autere och vice ordförande Suvi Metsärinta-Lehmusvaara.

Sektionen för utnyttjande av information inom den offentliga förvaltningen främjar utnyttjandet i bred skala av den information som den offentliga förvaltningen har och utvecklingen av förfarandena i anslutning till den samt stödjer det nationella genomförandet av det omarbetade direktivet om öppna data (PSI-direktivet, (EU) 2019/1024).

Sektionen har till uppgift att utarbeta rekommendationer om omvandlingen av informationsmaterial till elektroniskt format enligt 19 § 1 mom. och utnyttjandet av materialets beskrivningsuppgifter i ett allmänt maskinläsbart format enligt 19 § 2 mom. samt att till behövliga delar uppdatera rekommendationen om en konsekvensbedömning av förändringarna i informationshanteringen. Sektionen ska också uppdatera de tekniska gränssnitten och innehållet i rekommendationerna om informationshanteringsmodellen i enlighet med det nationella genomförandet av direktivet om öppna data. Beslut om andra rekommendationer i anslutning till det nationella genomförandet av direktivet om öppna data fattas separat.

Sektionens verksamhet 2022:

- Rekommendationen om omvandling av handlingar till elektroniskt format
- Slutförande av rekommendationen om informationsmaterial och ett maskinläsbart format för materialets beskrivningsuppgifter
- Uppdatering av rekommendationen om tekniska gränssnitt och elektroniska förbindelser i enlighet med ändringarna av rekommendationen om ett maskinläsbart format för informationsmaterial och det nationella genomförandet av direktivet om öppna data
- Uppdatering av rekommendationen om bedömning av förändringar i informationshanteringen i enlighet med ändringarna av rekommendationen om ett maskinläsbart format för informationsmaterial samt det nationella genomförandet av direktivet om öppna data, inklusive uppdatering av beskrivningsnivåerna
- Uppdatering av modellunderlaget för rekommendationen om bedömning av förändringar i informationshanteringen i enlighet med ändringarna av rekommendationerna
- Uppdatering av rekommendationen för en informationshanteringsmodell i enlighet med rekommendationen om ett maskinläsbart format för informationsmaterial samt genomförandet av direktivet om öppna data
- Utredning av regelbunden och standardiserad informationsöverföring mellan flera myndigheter (30 § 4 mom.)
- Förstudie om utnyttjande av en annan myndighets informationsmaterial via ett tekniskt gränssnitt eller en elektronisk förbindelse (20 §)

Sektionen ordnar workshoppar och andra tillfällen om omvandling av informationsmaterial och deras beskrivningsuppgifter till maskinläsbart format samt om elektroniska förbindelser och andra teman i anslutning till de rekommendationer som ska uppdateras.

Sektionen har tillsammans med sektionen för verksamhetsbaserad ärendehantering en gemensam underarbetsgrupp som fokuserar på ett maskinläsbart format för beskrivningsuppgifter.

Sektionens mandattid förlängs till slutet av 2022.

2.2.4 Sektionen för fastställande av förvaringstider för handlingar

Ordförande för sektionen är Heidi Torro och vice ordförande Suvi Metsärinta-Lehmusvaara.

Sektionen har till uppgift att fastställa förvaringstiderna för handlingar i enlighet med 21 § i informationshanteringslagen. Sektionens arbete går ut på att fastställa förvaringstider för de handlingar som uppkommer eller behandlas i statsförvaltningens och kommunernas allmänna verksamhetsprocesser.

Sektionens verksamhet 2022:

- Publicering av de rekommendationer som beretts hösten 2021
  - o Allmän förvaltning
  - o Personaladministration
  - o Upphandling
- Beredning och publikation av rekommendationer:
  - o Ekonomiförvaltning
  - o Undervisningsväsendet
  - o Kommunikation (även material på sociala medier)
  - o Informationshantering, dataskydd och informationssäkerhet
  - o Miljö- och hälsoskydd
  - o Miljöskydd

Sektionen ordnar även två öppna möten när rekommendationerna har färdigställts.

Sektionen har tillsatts till utgången av 2022.

2.3 Rekommendationer som publiceras 2022

Informationshanteringsnämnden publicerar under 2022 följande rekommendationer eller uppdateringar av rekommendationerna.

Nya rekommendationer:

- Bedömningskriterier för den digitala säkerheten inom den offentliga förvaltningen
- Rekommendation om informationsmaterial och beskrivningar av det i maskinläsbar form
- Rekommendation om omvandling av handlingar till elektroniskt format
- Rekommendation om maskinläsbart format för handlingar
- Rekommendation om metadata för hantering av tjänster
- Rekommendationer om förvaringstider
  - Allmän förvaltning
  - Personaladministration
  - Upphandling
  - Ekonomiförvaltning

- Undervisningsväsendet
- Kommunikation (även material på sociala medier)
- Informationshantering, dataskydd och informationssäkerhet
- Miljö- och hälsoskydd
- Miljöskydd

Uppdateringar:

- Rekommendation om tekniska gränssnitt och elektroniska förbindelser
- Rekommendation för en informationshanteringsmodell
- Rekommendation om bedömning av förändringar i informationshanteringen
- Rekommendation om behandling av säkerhetsklassificerade handlingar

Sektionerna ser till att de nya utkastet till rekommendationer publiceras för offentliga kommentarer och att de mottagna kommentarerna beaktas till nödvändiga delar innan rekommendationen godkänns. I fråga om de rekommendationer som ska uppdateras bedömer sektionerna hur viktiga ändringarna är i förhållande till den ursprungliga rekommendationen. Utkastet till uppdatering kan publiceras för offentliga kommentarer.

De uppdaterade rekommendationerna får ett nytt publikationsnummer i publikationsserien.

Publikationskanalerna för rekommendationerna om förvaringstider och informationssäkerhetskriterier utvecklas.

3 Utvärderingsplan

Informationshanteringsnämndens utvärderingsplan bereds inom sekretariatet och nämnden fastställer de slutliga utvärderingsobjekten och vilka informationshanteringsenheter som ska utvärderas. I utvärderingen inkluderas statliga ämbetsverks och inrättnings-, kommuners och samkommuners samt landskapsförbunds informationshanteringsenheter i enlighet med de resurser som står till förfogande för utvärderingen. Med tanke på utvärderingen utarbetas en begäran om utredning till informationshanteringsenheterna.

4 Informationshanteringsnämndens möten

Informationshanteringsnämnden sammanträder 2022: i januari, mars, april, maj och juni samt i september, oktober, november och december.